

Eurooppa-neuvosto

Bryssel, 30. kesäkuuta 2023
(OR. en)

EUCO 7/23

CO EUR 5
CONCL 3

ILMOITUS

Lähtettäjä: Neuvoston pääsihteeristö

Vastaanottaja: Valtuuskunnat

Asia: Eurooppa-neuvoston kokous (29. ja 30. kesäkuuta 2023)
– Päätelmät

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena Eurooppa-neuvoston edellä mainitussa kokouksessa hyväksymät päätelmät.

Eurooppa-neuvosto keskusteli Naton pääsihteerin Jens Stoltenbergin kanssa EU:n ja Naton yhteistyöstä ja euroatlanttisesta turvallisuudesta ottaen huomioon erityisesti 10. tammikuuta 2023 allekirjoitetun kolmannen yhteisen julistuksen.

*

*

*

I UKRAINA

1. Eurooppa-neuvosto toistaa tuomitsevansa jyrkästi Venäjän hyökkäyssodan Ukrainaa vastaan. Sota rikkoo selvästi YK:n peruskirjaa. Eurooppa-neuvosto muistuttaa Euroopan unionin tukevan vankkumatta Ukrainan itsenäisyyttä, suvereniteettia ja alueellista koskemattomuutta maan kansainvälisesti tunnustettujen rajojen sisällä sekä Ukrainan luonnollista oikeutta puolustautua Venäjän hyökkäystä vastaan. Euroopan unioni aikoo jatkaa vahvaa rahoituksellista, taloudellista, humanitaarista, sotilaallista ja diplomatian avulla annettua tukeaan Ukrainalle ja sen kansalle niin kauan kuin se on tarpeen.
2. Eurooppa-neuvosto vahvistaa EU:n olevan valmis antamaan Ukrainalle kestävää sotilaallista tukea niin kauan kuin se on tarpeen, erityisesti Euroopan unionin sotilaallisen avustusoperaation ja Euroopan rauhanrahaston kautta. Eurooppa-neuvosto tarkasteli edistymistä miljoonan tykistöammuksen ja ohjusten toimittamisessa Ukrainaan ja siihen liittyvissä yhteishankinnoissa. Se korosti olevan tärkeää jatkaa jäsenvaltioiden ponnisteluja, joilla autetaan täyttämään Ukrainan kiireellisiä sotilaallisia ja puolustustarpeita, rajoittamatta kuitenkaan tiettyjen jäsenvaltioiden turvallisuus- ja puolustuspolitiikan erityisluonnetta ja ottaen huomioon kaikkien jäsenvaltioiden turvallisuus- ja puolustusedut.

3. Euroopan unioni ja sen jäsenvaltiot ovat valmiita osallistumaan yhdessä kumppanien kanssa tuleviin Ukrainalle annettaviin turvallisuussitoumuksiin, jotka auttavat Ukrainaa puolustautumaan pitkällä aikavälillä, estämään hyökkäykset ja vastustamaan pyrkimyksiä horjuttaa vakautta. Ne tarkastelevat tässä yhteydessä pikaisesti tällaisen osallistumisen menettelytapoja. Nämä sitoumukset tehdään kunnioittaen kaikilta osin tiettyjen jäsenvaltioiden turvallisuus- ja puolustuspoltiikkaa ja ottaen huomioon kaikkien jäsenvaltioiden turvallisuus- ja puolustusedut. Eurooppa-neuvosto seuraa tilanteen kehittymistä.
4. Eurooppa-neuvosto tuomitsee jyrkästi Kah'ovkan vesivoimalaitoksen padon tarkoituksellisen tuhoamisen, josta aiheutuu tuhoisia seurauksia humanitaariseen tilanteeseen sekä ympäristöön, maatalouteen ja talouteen ja joka vaarantaa ydinturvallisuuden ja ydinturvajärjestelyt Zaporizžjan ydinvoimalassa. Euroopan unioni ja sen jäsenvaltiot ovat valmiita antamaan Ukrainalle lisätukea unionin pelastuspalvelumekanismin kautta pelastustoimiin annettavan hätäavun lisäksi. Euroopan unioni tukee täysin Kansainvälisen atomienergiajärjestön työtä ydinturvallisuuden ja ydinturvajärjestelyjen tehostamiseksi Ukrainassa.
5. Euroopan unioni ja sen jäsenvaltiot aikovat tehostaa diplomaattisia vaikuttamistoimiaan ja jatkaa yhteistyötä Ukrainan ja muiden maiden kanssa tavoitteena varmistaa mahdollisimman laaja kansainvälinen tuki Ukrainan rauhanaloitteen keskeisille periaatteille ja tavoitteille, muun muassa tulevassa globaalissa rauhanhuippukokouksessa. Kaikkien Ukrainan kattavaa, oikeudenmukaista ja kestäväää rauhaa koskevien aloitteiden perustana on oltava se, että kunnioitetaan kaikilta osin Ukrainan itsenäisyyttä, suvereniteettia ja alueellista koskemattomuutta sen kansainvälisesti tunnustettujen rajojen sisällä.

6. Eurooppa-neuvosto korostaa tarvetta varmistaa yhdessä kumppaneiden kanssa Ukrainalle vakaa, ennakoitavissa oleva ja kestävä rahoitustuki tulevina vuosina. Eurooppa-neuvosto pyytää jälleen Euroopan investointipankkia tehostamaan tiiviissä yhteistyössä komission ja kansainvälisten rahoituslaitosten kanssa tukeaan Ukrainan kiireellisimpiin infrastruktuuritarpeisiin. Euroopan unioni on lisäksi edelleen sitoutunut tukemaan kansainvälisten kumppaneiden kanssa yhdessä koordinoiden Ukrainan vahinkojen korjaamista sekä sen elpymistä ja jälleenrakentamista, myös psyykkisen ja psykososiaalisen toipumisen ja miinanraivausavun aloilla. Eurooppa-neuvosto tarkasteli lisäksi Venäjän pysäytettyjen varojen osalta tehtyä työtä ja pyytää neuvostoa, ulkoasiainedustajaa ja komissiota viemään sitä eteenpäin EU:n ja kansainvälisen oikeuden mukaisesti ja koordinoitusti kumppaneiden kanssa.
7. Euroopan unioni on edelleen vakaasti sitoutunut varmistamaan, että Venäjä saatetaan täysin vastuuseen sen Ukrainaa vastaan käymästä hyökkäyssodasta. Eurooppa-neuvosto panee tyytyväisenä merkille, että Ukrainaan kohdistuneen hyökkäysrikoksen syytteenpanoon liittyvä kansainvälinen keskus on valmis aloittamaan tukitoimintansa. Eurooppa-neuvosto tarkasteli toteutettuja toimia erityistuomioistuimen perustamiseksi käsittelemään Ukrainaa vastaan tehtyä hyökkäysrikosta, myös ydinryhmässä tehtyä työtä, ja pyytää jatkamaan työtä. Kyseisen tuomioistuimen olisi saatava mahdollisimman laaja alueiden välinen tuki ja legitimizeetti. Eurooppa-neuvosto panee merkille, että Ljubljanan–Haagin yleissopimus kansainvälisestä yhteistyöstä joukkotuhontarikosten, ihmisyyttä vastaan tehtyjen rikosten, sotarikosten ja muiden kansainvälisten rikosten tutkinnassa ja syytteenpanossa on hyväksytty, ja kehottaa kaikkia maita liittymään yleissopimuksen osapuoliksi mahdollisimman pian. Eurooppa-neuvosto panee myös merkille, että Euroopan neuvosto on perustanut Venäjän federaation Ukrainan vastaisen hyökkäyssodan aiheuttamien vahinkojen rekisterin ja kehottaa jatkamaan työtä sen osalta.

8. Eurooppa-neuvosto tuomitsee jyrkästi Venäjän toteuttamat ukrainalaislasten ja muiden siviilien laittomat karkotukset ja pakkosiirrot Venäjälle ja Valko-Venäjälle. Se kehottaa Venäjän federaatiota ja Valko-Venäjää varmistamaan välittömästi, että heidät palautetaan turvallisesti.
9. Eurooppa-neuvosto keskusteli toimista, joilla voitaisiin lisätä entisestään Venäjän painostusta niin, että heikennettäisiin sen kykyä käydä hyökkäyssotaa, muun muassa pakotteilla ja niiden täysimääräisellä ja vaikuttavalla toimeenpanolla sekä estämällä pakotteiden kiertäminen. Tässä yhteydessä se panee merkille 11. pakotepaketin hyväksymisen. Eurooppa-neuvosto pyytää EU:n lainsäätäjiä saattamaan ripeästi päätökseen työn, joka koskee ehdotettua direktiiviä, jolla lähennetään unionin rajoittavien toimenpiteiden rikkomiseen liittyvien rikosten ja seuraamusten määrittelyjä.
10. Eurooppa-neuvosto tuomitsee Iranin ja Valko-Venäjän antaman jatkuvan sotilaallisen tuen Venäjän hyökkäyssodalle. Valko-Venäjän on peruutettava Venäjän asevoimille antamansa lupa käyttää aluettaan, myös taktisten ydinaseiden sijoittamiseen. Iranin on lopetettava miehittämättömien ilma-alusten toimittaminen Venäjälle.
11. Eurooppa-neuvosto on tietoinen Ukrainan sitoutuneisuudesta ja merkittävistä pyrkimyksistä täyttää vaaditut edellytykset sen EU-jäsenyyssprosessissa. Se kehottaa Ukrainaa jatkamaan uudistusten toteuttamista. Euroopan unioni aikoo jatkaa tiivistä yhteistyötä Ukrainan kanssa ja tukea sen pyrkimyksiä täyttää kaikki edellytykset kokonaisuudessaan.
12. Euroopan unioni aikoo tukea edelleen Moldovan tasavaltaa tämän pyrkiessä ratkaisemaan edessään olevia haasteita, jotka ovat seurausta Venäjän hyökkäyksestä Ukrainaan, sekä uudistuspyrkimyksissä sen tiellä kohti liittymistä Euroopan unioniin. Eurooppa-neuvosto on tietoinen Moldovan tasavallan sitoutuneisuudesta ja merkittävistä pyrkimyksistä täyttää vaaditut edellytykset sen EU-jäsenyyssprosessissa. Eurooppa-neuvosto panee merkille äskettäin esitetyn tukipaketin ja EU:n siviilikriisinhallinnan kumppanuusoperaation käynnistämisen. Se antaa Moldovan tasavallalle tunnustusta Euroopan poliittisen yhteisön toisen huippukokouksen onnistuneesta järjestämisestä 1. kesäkuuta 2023.

13. Eurooppa-neuvosto panee merkille Georgian viranomaisten äskettäin toteuttamat toimet. Euroopan unioni jatkaa tiiviisti työskentelyä Georgian kanssa tukeakseen sitä vaadittujen edellytysten täyttämiseksi, jotta se voi edetä tiellä kohti liittymistä Euroopan unioniin.
14. Venäjä käyttää edelleen elintarvikkeita aseena ja heikentää sitä kautta maailman ruokaturvaa. Eurooppa-neuvosto on syvästi huolissaan YK:n Mustanmeren viljasopimuksen täytäntöönpanon jatkuvasta hidastumisesta ja kehottaa saattamaan sen kaikilta osin nopeasti toimintaan. EU:n solidaarisuuskaistat ovat edelleen keskeisessä asemassa maailman ruokaturvan vahvistamisessa.
15. Euroopan unioni vahvistaa sitoumuksensa tehostaa siirtymään joutuneiden henkilöiden tukemista sekä Ukrainassa että Euroopan unionissa, muun muassa myöntämällä riittävää ja joustavaa rahoitustukea jäsenvaltioille, joissa pakolaisista koituvista terveydenhoito-, koulutus- ja elinkustannuksista aiheutuvat rasitteet ovat suurimmat.

II TALOUS

16. Eurooppa-neuvosto kävi keskustelun tämänhetkisestä taloudellisesta tilanteesta.
17. Saatuaan neuvoston puheenjohtajavaltiolta ja komissiolta tietoja asiasta Eurooppa-neuvosto tarkasteli edistymistä Euroopan pitkän aikavälin kilpailukyvyn ja tuottavuuden parantamisessa, minkä yhteydessä kiinnitetään erityistä huomiota sisämarkkinoiden syventämiseen, niiden eheyden, niiden neljän vapauden ja niiden avoimuuden säilyttämiseen, tasapuolisten toimintaedellytysten varmistamiseen ja hallinnollista raskautta vähentävän, kasvua edistävän sääntelykehyksen luomiseen samalla, kun vahvistetaan teollisuuspolitiikkaa ja vähennetään strategisia riippuvuuksia erityisesti kaikkein herkimmillä aloilla.

18. Eurooppa-neuvosto, joka palautti mieleen maaliskuussa 2023 antamansa päätelmät, pitäen mielessä unionin kaksoissiirtymän nopeuttamisen kohti vihreää ja digitaalista taloutta
- a) pyytää lainsäätäjiä nopeuttamaan työtä, joka liittyy ehdotuksiin nettonollateollisuutta koskevaksi säädökseksi ja EU:n kriittisiä raaka-aineita koskevaksi säädökseksi, tarkoituksena päästä niistä yhteisymmärrykseen ennen meneillään olevan vaalikauden päättymistä, ja pyytää edistämään strategisten teknologioiden kehittämiseen ja niiden arvoketjujen vahvistamiseen liittyvää työtä;
 - b) painottaa olevan tärkeää, että Euroopan unionista tulee keskeisen tärkeä paikka tekoälyn kehittämisen kannalta ja että on ripeästi tartuttava tiettyihin tekoälyn käyttötarkoituksiin liittyviin mahdollisuuksiin ja käsiteltävä niihin liittyviä riskejä tarkoituksena lisätä innovointia ja luottamusta, edistää investointeja ja käyttöönottoa ja vaikuttaa maailmanlaajuisten normien asettamiseen, ja pyytää EU:n lainsäätäjiä saattamaan pikaisesti päätökseen tekoälysäädöksen laatimisen;
 - c) pyytää komissiota ehdottamaan kiireellisiä toimenpiteitä koskevaa aloitetta sen varmistamiseksi, että Euroopassa on riittävä kriittisimpien lääkkeiden ja komponenttien tuotanto ja saatavuus, ja kansainvälisten toimitusketjujen monipuolistamiseksi, ja pyytää samalla lainsäätäjiä jatkamaan ja nopeuttamaan ehdotettua lääkelainsäädännön uudistusta koskevaa työtä, myös lääkkeiden saatavuuden sekä innovatiivisen ja kilpailukykyisen lääkealan osalta;
 - d) panee tyytyväisenä merkille, että yhdistettyä patenttituomioistuinta koskeva sopimus on tullut voimaan osallistuvien jäsenvaltioiden osalta ja että samassa yhteydessä on otettu käyttöön yhtenäispatentti, mikä auttaa edistämään innovointia ja kilpailukykyä;
 - e) odottaa maaliskuun 2024 kokouksessaan esitettävää ensimmäistä vuotuista selvitystä, jossa tarkastellaan edistymistä unionin kilpailukykyyn parantamisessa sekä tuottavuuden ja kasvun lisäämisessä;

- f) pyytää esittämään maaliskuun 2024 kokouksessaan riippumattoman korkean tason selvityksen sisämarkkinoiden tulevaisuudesta ja kehottaa neuvoston tulevia puheenjohtajavaltioita ja komissiota edistämään tätä työtä jäsenvaltioita kuullen;
 - g) kehottaa komissiota esittämään välineistön väestökehityksen haasteisiin ja erityisesti niiden Euroopan kilpailuetua koskeviin vaikutuksiin vastaamiseksi.
19. Komissio kertoi keskusteluista, joita on käyty Yhdysvaltojen kanssa inflaation hillitsemistä koskevasta laista (Inflation Reduction Act). Eurooppa-neuvosto pyytää komissiota arvioimaan jäsenvaltioiden tuella vaikutusta, joka inflaation hillitsemistä koskevalla lailla on investointeihin, sekä Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden vastauksena toteuttamien toimien tehokkuutta, ja jatkamaan investointiedellytysten seuranta ja parantamista koskevaa työtään.
20. Eurooppa-neuvosto korostaa tarvetta parantaa unionin taloudellista kriisinkestävyyttä ja turvallisuutta, jotta voidaan puolustaa unionin etuja maailmanlaajuisesti säilyttäen samalla avoin talous. Se peräänkuuluttaa riskinarviointiin perustuvaa lähestymistapaa, joka tarjoaa oikeasuhteisia, täsmällisiä ja kohdennettuja vastauksia turvallisuushaasteisiin.
21. Eurooppa-neuvosto keskusteli neuvoston käsittelemistä maakohtaisista suosituksista, joten vuoden 2023 eurooppalainen ohjausjakso voidaan saattaa päätökseen.
22. Eurooppa-neuvosto pyytää neuvostoa edistämään talouden ohjausjärjestelmän uudelleentarkastelua, jotta lainsäädäntötyö saataisiin päätökseen vuonna 2023.
23. Eurooppa-neuvosto panee merkille monivuotisen rahoituskehityksen ehdotetun tarkistuksen. Eurooppa-neuvosto seuraa tilanteen kehittymistä.

III TURVALLISUUS JA PUOLUSTUS

24. Eurooppa-neuvosto tarkasteli työtä, jota on tehty sen aiempien päätelmien sekä maaliskuussa 2022 hyväksytyjen Versailles'n julistuksen ja strategisen kompassin panemiseksi täytäntöön.
25. Eurooppa-neuvosto palauttaa mieleen, että Euroopan puolustusalan teknologista ja teollista perustaa on tarpeen vahvistaa ja tehdä siitä innovatiivisempi, kilpailukykyisempi ja häiriönsietokykyisempi erityisesti uudessa strategisessa ympäristössä, joka edellyttää puolustusvalmiutta ja huomattavaa lisäystä Euroopan pitkän aikavälin strategisiin valmiuksiin ottaa enemmän vastuuta omasta puolustuksestaan.
26. Tässä yhteydessä Eurooppa-neuvosto
 - a) kehottaa edistämään työtä kaikissa toimintalinjoissa ampumatarvikkeiden ja ohjusten toimittamista ja yhteishankintaa varten, ja ennen kaikkea ampumatarvikkeiden tuotantoa tukevan säädöksen (ASAP) osalta, jotta säädös voitaisiin hyväksyä nopeasti,
 - b) panee merkille, että Euroopan puolustusteollisuuden vahvistamista yhteistoiminnallisten hankintojen avulla koskevasta välineestä (EDIRPA) on päästy yhteisymmärrykseen,
 - c) kehottaa komissiota toimittamaan ehdotuksen Euroopan puolustusalan investointiohjelmasta (EDIP), jolla vahvistetaan Euroopan puolustusalan teknologisen ja teollisen perustan, myös pk-yritysten, valmiuksia ja häiriönsietokykyä.
27. Eurooppa-neuvosto on tyytyväinen päätökseen korottaa edelleen Euroopan rauhanrahaston määrärahoja 3,5 miljardilla eurolla, jotta voidaan säilyttää rahaston globaali maantieteellinen ulottuvuus, jatkaa sotilaallisen tuen antamista Ukrainalle ja turvata unionin kyky ehkäistä kriisejä ja konflikteja ja reagoida niihin nopeasti sekä kehittää valmiuksia koulutusoperaatioidensa kautta.

28. Eurooppa-neuvosto panee tyytyväisenä merkille edistymisen strategisen kompassin toimeenpanossa, myös kyberturvallisuuden ja -puolustuksen, hybridiuhkien, sotilaallisen liikkuvuuden, avaruuden ja merellisen turvallisuuden osalta. Se panee myös tyytyväisenä merkille siviilialan YTPP:n vahvistamiseksi tehdyn työn, erityisesti äskettäin hyväksytyn uuden YTPP-siviilialan sopimuksen.
29. Eurooppa-neuvosto on tyytyväinen EU:n kyberpuolustuspolitiikkaa sekä EU:n kyberdiplomatian välineistön uudelleentarkastelua koskevaan työhön, jonka tarkoituksena on vahvistaa kykyä ehkäistä ja torjua kyberhyökkäyksiä ja reagoida niihin.

IV KIINA

30. Eurooppa-neuvosto jatkoi strategista keskusteluaan EU:n ja Kiinan suhteista ja vahvisti EU:n Kiina-politiikan monitahoisen lähestymistavan, jossa Kiina on samanaikaisesti kumppani, taloudellinen kilpailija ja systeeminen haastaja. Vaikka Euroopan unionilla ja Kiinalla on erilaiset poliittiset ja talousjärjestelmät, on niiden yhteisen edun mukaista pitää yllä rakentavia ja vakaita suhteita, jotka perustuvat sääntöpohjaisen kansainvälisen järjestyksen, tasapainoisen yhteistyön ja vastavuoroisuuden kunnioittamiseen.
31. Euroopan unioni jatkaa toimimista Kiinan kanssa globaaleihin haasteisiin vastaamiseksi ja kannustaa Kiinaa toteuttamaan kunnianhimoisempia toimia ilmastonmuutoksen ja biologisen monimuotoisuuden, terveydenhuolto- ja pandemiavalmiuden, ruokaturvan, katastrofien vähentämisen, velkahelpotusten ja humanitaarisen avun osalta.
32. Euroopan unioni ja Kiina ovat jatkossakin tärkeitä kauppaa- ja talouskumppaneita. Euroopan unioni pyrkii varmistamaan tasapuoliset toimintaedellytykset, jotta kauppaa- ja taloussuhteet olisivat tasapainoiset, vastavuoroiset ja molempia osapuolia hyödyttävät. Euroopan unioni jatkaa Versailles'n agendan mukaisesti kriittisten riippuvuuksien ja haavoittuvuuksien vähentämistä, myös toimitusketjuissaan, sekä toteuttaa riskienvähennys- ja monipuolistamistoimia, kun se on tarpeen ja asianmukaista. Euroopan unionin aikomuksena ei ole irrottautua Kiinasta eikä kääntyä sisänpäin.

33. Kiinalla on YK:n turvallisuusneuvoston pysyvänä jäsenenä erityinen vastuu sääntöpohjaisen kansainvälisen järjestyksen, YK:n peruskirjan ja kansainvälisen oikeuden vaalimisessa. Näin ollen Eurooppa-neuvosto kehottaa Kiinaa painostamaan Venäjää lopettamaan hyökkäyssotansa ja vetämään välittömästi, kokonaan ja ehdoitta joukkonsa pois Ukrainasta.
34. Itä- ja Etelä-Kiinan meret ovat strategisesti merkittäviä alueellisen ja maailmanlaajuisen vaurauden ja turvallisuuden kannalta. Euroopan unioni on huolissaan Taiwaninsalmen kasvavista jännitteistä. Eurooppa-neuvosto vastustaa kaikkia yksipuolisia pyrkimyksiä muuttaa nykytilannetta voima- tai pakkokeinoin. Se vahvistaa EU:n johdonmukaisen yhden Kiinan politiikan.
35. Euroopan unioni on edelleen vakaasti sitoutunut edistämään ihmisoikeuksien ja perusvapauksien kunnioittamista. Eurooppa-neuvosto panee tyytyväisenä merkille Kiinan kanssa käytävän ihmisoikeusvuoropuhelun aloittamisen uudelleen. Se toistaa huolenaiheensa, jotka koskevat pakkotyötä, ihmisoikeuksien puolustajien ja vähemmistöihin kuuluvien henkilöiden kohtelua, Tiibetin ja Xinjiangin tilannetta sekä Hongkongiin liittyvien Kiinan aiempien sitoumusten noudattamista.

V ULKOSUHTEET

36. Eurooppa-neuvosto keskusteli EU–CELAC-huippukokouksen valmisteluista. Huippukokous tarjoaa tilaisuuden uudistaa ja vahvistaa yhteisiin arvoihin, historiaan ja kulttuuriin perustuvaa kumppanuutta ja sopia myönteisestä ja tulevaisuuteen suuntautuvasta toimintaohjelmasta. Säännöllisellä ja rakenteellisella alueiden välisellä vuoropuhelulla varmistetaan konkreettisten toimien seuranta ja toteuttaminen yhteistä etua koskevilla aloilla, myös kaupan ja investointien alalla. Eurooppa-neuvosto korostaa, että on tärkeää käsitellä yhdessä globaaleja ilmasto- ja ympäristökriisejä, kasvavaa eriarvoisuutta, digitalisaation tarjoamia mahdollisuuksia ja tarvetta monipuolistaa toimitusketjuja sekä ennennäkemättömiä uhkia, joita kohdistuu globaaliin turvallisuuteen ja sääntöpohjaiseen järjestykseen.

37. Eurooppa-neuvosto kävi strategisen keskustelun Euroopan unionin suhteista sen eteläisen naapuruston kumppaneihin. Tässä yhteydessä Eurooppa-neuvosto on tyytyväinen työhön, joka koskee molempia osapuolia hyödyttävää kattavaa kumppanuuspakettia Tunisian kanssa ja joka perustuu talouskehityksen, investointien ja kaupan, vihreään energiaan siirtymisen, muuttoliikkeen ja ihmisten välisten yhteyksien pilareihin, sekä tukee poliittisen vuoropuhelun jatkamista EU:n ja Tunisian välisen assosiaatiosopimuksen puitteissa. Se korostaa, että on tärkeää vahvistaa ja kehittää samanlaisia strategisia kumppanuuksia Euroopan unionin ja kyseisen alueen kumppaneiden välillä.
38. Eurooppa-neuvosto palauttaa mieleen 21. kesäkuuta 2003 annetun EU:n ja Länsi-Balkanin Thessalonikin huippukokouksen julkilausuman, sen jälkeen annetut Sofian, Zagrebin, Brdon ja Tiranin julistukset sekä aiemmat päätelmänsä, erityisesti 23.–24. kesäkuuta 2022 annetut päätelmänsä, ja toistaa täyden ja yksiselitteisen sitoutuneisuutensa Länsi-Balkanin EU-jäsenyyssnäkömiin ja tukensa saavutuksiin perustuvan liittymisprosessin ja siihen liittyvien uudistusten vauhdittamiselle.
39. Eurooppa-neuvosto tuomitsee Pohjois-Kosovon* viimeaikaiset väkivaltaisuuDET ja kehottaa liennyttämään tilannetta välittömästi Euroopan unionin 3. kesäkuuta 2023 jo hahmottelemien keskeisten osatekijöiden perusteella. Osapuolten olisi luotava edellytykset aikaistettujen vaalien pitämiseksi Pohjois-Kosovon kaikissa neljässä kunnassa. Jos jännitteitä ei onnistuta lieventämään, tällä tulee olemaan kielteisiä seurauksia. On olennaisen tärkeää, että jatketaan EU:n tuella ja ulkoasiainedustajan johdolla käytävää vuoropuhelua ja Kosovon ja Serbian suhteiden normalisointia koskevan sopimuksen ja sen täytäntöönpanoliitteen nopeaa täytäntöönpanoa. Tähän sisältyy serbienemmistöisten kuntien liiton tai yhteisön perustaminen.

* Tämä nimitys ei vaikuta asemaa koskeviin kantoihin, ja se on YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselman 1244/1999 ja Kansainvälisen tuomioistuimen Kosovon itsenäisyysjulistuksesta antaman lausunnon mukainen.

40. Eurooppa-neuvosto tukee Afrikan unionin vahvempaa läsnäoloa kansainvälisillä foorumeilla, erityisesti G20-ryhmässä, Euroopan unionin ja Afrikan unionin huippukokouksessa 17.–18. helmikuuta 2022 tehtyjen monenvälisyyttä koskevien sitoumusten mukaisesti.

VI ITÄINEN VÄLIMERI

41. Eurooppa-neuvosto palauttaa mieleen aiemmat päätelmänsä ja on edelleen täysin sitoutunut Kyproksen ongelman kattavaan ratkaisemiseen YK:n puitteissa, asiaa koskevien YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselmien ja EU:n perustana olevien periaatteiden ja unionin säännösten mukaisesti. Euroopan unioni kehottaa jatkamaan neuvotteluja pikaisesti ja on valmis tukemaan aktiivisesti YK-johtoisen prosessin kaikkia vaiheita kaikin käytettävissään olevin asianmukaisin keinoin.
42. Eurooppa-neuvosto, joka palauttaa mieleen aiemmat päätelmänsä EU:n suhteista Turkkiin, mukaan lukien kesäkuussa 2021 antamansa päätelmät ja maaliskuussa 2021 antamansa julkilausuman, ja ottaa huomioon Turkissa äskettäin käydyt vaalit, pyytää ulkoasiainedustajaa ja komissiota toimittamaan Eurooppa-neuvostolle tilanneselvityksen EU:n ja Turkin suhteista Eurooppa-neuvoston määrittelemien välineiden ja vaihtoehtojen pohjalta ja tavoitteena toimia strategisella ja tulevaisuuteen suuntaavalla tavalla.

VII MUUT ASIAT

43. Eurooppa-neuvosto panee merkille haasteet, joita monialaiset ja rajatylittävät kriisit, luonnonkatastrofit ja ihmisen aiheuttamat katastrofit aiheuttavat. Monia näistä kriiseistä pahentavat ilmastonmuutos ja muuttuva turvallisuusympäristö Euroopassa ja maailmanlaajuisesti. Eurooppa-neuvosto korostaa, että on tärkeää vahvistaa strategisten alojen kriisinkestävyttä noudattamalla varautumisessa ja reagoinnissa kaikki vaarat kattavaa lähestymistapaa käyttäen asiaankuuluvia mekanismeja, mukaan lukien unionin pelastuspalvelumekanismeja.